ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 13.10.2005
COM(2005) 486 τελικό

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

σχετικά με την υλοποίηση, τα αποτελέσματα και τη γενική αξιολόγηση του ευρωπαϊκού έτους των ατόμων με αναπηρίες 2003
(υποβάλλεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 13 της απόφασης 2001/903/ΕΚ του Συμβουλίου)

{SEC(2005) 1252}

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Υλοποίηση και κύριες ενέργειες σε επίπεδο ΕΕ 3

Υλοποίηση και κύριες ενέργειες σε εθνικό επίπεδο 8

Σημαντικότερα αποτελέσματα της εκστρατείας του ΕΕΑΑ 11

Annex 1: Background..... 13

Annex 2: Financial issues..... 15

Annex 3: Detailed breakdown of expenditure commitments in 2002 and 2003 (Budget Line 04 04 05 ex B5 806) 16

Annex 4: Overall assessment and long-term policy outlook..... 17

Annex 5: External evaluation of the EYPD Campaign..... 18

Υλοποίηση και κύριες ενέργειες σε επίπεδο ΕΕ

Ο καθορισμός των προτεραιοτήτων για την εκστρατεία του Ευρωπαϊκού Έτους των Ατόμων με Αναπηρίες (ΕΕΑΑ) και για την υλοποίησή του σε επίπεδο ΕΕ ήταν μια πολύπλοκη διαδικασία. Χρειάστηκε μεγάλος συντονισμός μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών, καθώς και η συμμετοχή μιας σειράς βασικών εταίρων, ιδίως του Ευρωπαϊκού Φόρουμ των Ατόμων με Αναπηρίες, που είναι η κεντρική μη κυβερνητική οργάνωση που εκπροσωπεί τα άτομα με αναπηρίες σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Αναπόσπαστο μέρος της προσέγγισης της Επιτροπής όσον αφορά το ευρωπαϊκό έτος και βασική αρχή στον τομέα της αναπηρίας ήταν ότι τα άτομα με αναπηρίες και οι εκπρόσωποί τους έπρεπε να συμμετέχουν σε όλες τις βασικές πτυχές του σχεδιασμού και της υλοποίησης της εκστρατείας για το ΕΕΑΑ.

Επειδή η δυναμική για την οργάνωση του ευρωπαϊκού έτους των ατόμων με αναπηρίες προήλθε σε μεγάλο βαθμό από τα ίδια τα άτομα με αναπηρίες και ύστερα από ενέργειες του Ευρωπαϊκού Φόρουμ των Ατόμων με Αναπηρίες, η Επιτροπή ενίσχυσε τις σχέσεις της με το εν λόγω Φόρουμ το 2002 και πραγματοποίησε εκτενείς διαβουλεύσεις με την οργάνωση αυτή και άλλες οργανώσεις κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας του έτους και της υλοποίησής του το 2003. Κατά τον τρόπο αυτό εξασφαλίστηκε ότι λήφθηκαν υπόψη οι απόψεις των ατόμων με αναπηρίες και ότι οι εκπρόσωποί τους ήταν σε θέση να επεξεργαστούν τα κύρια μηνύματα. Η Επιτροπή επιθυμούσε επίσης να χρησιμοποιήσει την εκστρατεία του ΕΕΑΑ για την προώθηση της προσέγγισής της όσον αφορά τα θέματα που σχετίζονται με την αναπηρία και την επισήμανση των βασικών ζητημάτων που εξέταζε σε επίπεδο ΕΕ. Με την ευελιξία της προσέγγισης που επελέγη για το ΕΕΑΑ και την αντίληψη της κοινής ευθύνης που αναπτύχθηκε με την αποκεντρωμένη προσέγγιση εξασφαλίστηκε ότι όλες οι οργανώσεις μπορούσαν να προωθήσουν τις απόψεις τους στο πλαίσιο της εκστρατείας, ακόμη και αν αυτές δεν συνέπιπταν κατ' ανάγκη.

Για την υποστήριξη της υλοποίησης και της ανάπτυξης του ΕΕΑΑ, η Επιτροπή ξεκίνησε, σε συνεργασία με τις οργανώσεις εταίρους της (ιδίως το Ευρωπαϊκό Φόρουμ των Ατόμων με Αναπηρίες), μια ειδική εκστρατεία προώθησης και ενημέρωσης. Κύριος στόχος της εκστρατείας αυτής ήταν να δοθεί σαφής ταυτότητα στο ΕΕΑΑ, τόσο οπτικά όσο και από την άποψη του μηνύματός του που θα ενίσχυε όχι μόνο τον κοινοτικό χαρακτήρα της πρωτοβουλίας, αλλά και τις ενέργειες που αναλαμβάνονται σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Τη διαχείριση της εκστρατείας ανέλαβε η Ogilvy, μια εταιρεία παροχής συμβουλών σε θέματα δημοσίων σχέσεων.

Κεντρική ιδέα της εκστρατείας ήταν η υποστήριξη μιας πορείας ατόμων με αναπηρίες σε ολόκληρη την Ευρώπη κατά τη διάρκεια ενός έτους. Η αρχή στην οποία βασιζόταν η ιδέα ήταν ότι εφόσον τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες είναι θέμα ανθρώπινων δικαιωμάτων, τα άτομα με αναπηρίες πρέπει να είναι στην πρώτη γραμμή της εκστρατείας για την αλλαγή. Αποφεύγοντας μια παραδοσιακή εκστρατεία προώθησης που οργανώνεται από έξω, η Επιτροπή επεδίωξε να δημιουργήσει στα άτομα με αναπηρίες αίσθηση ευθύνης όσον αφορά την ιδέα του ΕΕΑΑ, εξασφαλίζοντας ότι συμμετέχουν άμεσα στην προώθηση της εκστρατείας και ενθαρρύνοντας την κινητοποίηση και την εμπλοκή τους. Το σύνθημα «Πάμε μαζί» χρησιμοποιήθηκε για την εκστρατεία για να τονίσει το συμμετοχικό χαρακτήρα του ΕΕΑΑ, που ενισχύθηκε από ένα λεωφορείο της εκστρατείας το οποίο επισκέφθηκε κάθε χώρα κατά τη διάρκεια του 2003. Το λεωφορείο υπογράμμισε τον ευρωπαϊκό χαρακτήρα της

εκστρατείας, συνδέοντας όλες τις εθνικές εκστρατείες και μηνύματα και τονίζοντας το ότι η αναπηρία είναι ένα θέμα που αφορά ολόκληρη την ΕΕ, παρά τις ειδικές εγγενείς διαφορές ανάμεσα στις συμμετέχουσες χώρες. Κατά τη διάρκεια του 2003, το λεωφορείο της εκστρατείας βρέθηκε σε 211 εκδηλώσεις σε 181 πόλεις ή κωμοπόλεις σε 16 χώρες και κάλυψε απόσταση 45.000 χλμ.

Ο λογότυπος που επελέγη για την εκστρατεία ήταν χαρακτηριστικός και σαφώς αναγνωρίσιμος. Η πρόσβαση σε αυτόν ήταν εύκολη μέσω πολλών ιστοτόπων, στις 20 γλώσσες της Κοινότητας καθώς και στη βουλγαρική, τη ρουμανική και την τουρκική. Σύμφωνα με τους κανόνες της εκστρατείας, όλες οι οργανώσεις και τα άτομα που επιθυμούσαν να συμμετάσχουν στην εκστρατεία του ΕΕΑΑ ενθαρρύνονταν να χρησιμοποιήσουν το λογότυπο αυτό.

Για την υποστήριξη όλης της εκστρατείας ΕΕΑΑ και για την παροχή πηγής πληροφόρησης σε οργανώσεις και μεμονωμένα άτομα που επιθυμούσαν να συμμετάσχουν στο ΕΕΑΑ, δημιουργήθηκε ένας ιστότοπος σε κλίμακα ΕΕ. Ο ιστότοπος αυτός (www.eypd2003.org) ήταν πλήρως διαλογικός και εύκολα προσβάσιμος[1], όλες δε οι βασικές πτυχές και λειτουργίες ήταν διαθέσιμες σε όλες τις κοινοτικές γλώσσες. Σε αντίθεση με τις εκστρατείες των προηγούμενων ευρωπαϊκών ετών, ο ιστότοπος έδινε τη δυνατότητα της δημιουργίας σελίδων από τρίτους που επιθυμούσαν να δημοσιοποιήσουν ενέργειες ή εκδηλώσεις, να φορτώσουν έγγραφα και να δημιουργήσουν επαφές. Αυτό επέτρεψε σε όσους μπορεί να μην έχουν κανονικά τον απαραίτητο εξοπλισμό να έχουν πρόσβαση στο Διαδίκτυο κατά τη διάρκεια του ΕΕΑΑ. Εκτός από τις βασικές πληροφορίες σχετικά με το ΕΕΑΑ, ο ιστότοπος περιείχε επίσης συνδέσμους προς τους επίσημους ιστοτόπους του ΕΕΑΑ στις συμμετέχουσες χώρες και ένα τμήμα με ημερολόγιο και φωτογραφίες, που ενημερωνόταν καθημερινά με νέα από την πορεία ΕΕΑΑ και το λεωφορείο της εκστρατείας.

Η Επιτροπή δημοσίευσε επίσης δύο προσκλήσεις υποβολής προτάσεων σε κοινοτική κλίμακα. Η πρώτη αφορούσε εκστρατείες ενημέρωσης σε επίπεδο ΕΕ για την υποστήριξη της κεντρικής εκστρατείας του ΕΕΑΑ και απευθυνόταν σε συγκεκριμένες ομάδες εντός της συνολικής ομάδας στόχου της εκστρατείας. Ένα σχετικό παράδειγμα ήταν μια καινοτόμος εκστρατεία που διοργανώθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση Κωφών (European Union of the Deaf)[2], η οποία δημιούργησε έναν ειδικό ιστότοπο για το ΕΕΑΑ με πληροφορίες διαθέσιμες στις κύριες νοηματικές γλώσσες των συμμετεχουσών χωρών. Η δεύτερη πρόσκληση αφορούσε διακρατικά σχέδια στα οποία η Κοινότητα χρηματοδοτούσε μικρό αριθμό μεγάλων σχεδίων, επιτρέποντας στους δικαιούχους από ορισμένο αριθμό κρατών μελών να οργανώσουν από κοινού ένα σχέδιο που συνέβαλε στην επίτευξη των στόχων και των επιδιώξεων του ΕΕΑΑ.

Μια άλλη σημαντική δράση της Επιτροπής σε επίπεδο ΕΕ για την υποστήριξη του ΕΕΑΑ ήταν το πρόγραμμα συμμετοχής των επιχειρήσεων (Corporate Participation Programme). Σκοπός του προγράμματος αυτού, το οποίο υποστηρίχθηκε από την εταιρεία παροχής συμβουλών σε θέματα δημοσίων σχέσεων (Ogilvy), ήταν η συμμετοχή μεγάλων επιχειρήσεων στην εκστρατεία του ΕΕΑΑ, επιτρέποντας σε αυτές να λάβουν μέρος σε ένα μοναδικό εγχείρημα και ενθαρρύνοντάς τες να προωθήσουν την προβολή και την υποστήριξη του ΕΕΑΑ και να αναλάβουν ειδικές ενέργειες. Ο στόχος ήταν να ενισχυθούν οι υφιστάμενες

---

[1] Πρότυπο WAI-AA – δεν ήταν δυνατόν να επιτευχθεί επίπεδο AAA, λαμβανομένων υπόψη των διαθέσιμων πόρων και του διαλογικού χαρακτήρα του ιστοτόπου

[2] http://www.eudeaf2003.org/

θετικές προσεγγίσεις όσον αφορά την αναπηρία καθώς και να αναληφθεί κοινωνικά υπεύθυνη δράση υπέρ των ατόμων με αναπηρίες μέσω της προώθησης των ευκαιριών απασχόλησης και κατάρτισης, της ανάπτυξης προϊόντων και υπηρεσιών σχεδιασμένων για όλους, της βελτίωσης της προσβασιμότητας κ.τ.λ.

Παρόλο που την ευθύνη για την επίβλεψη της εκστρατείας ΕΕΑΑ και των ενεργειών σε επίπεδο ΕΕ είχε η Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων της Επιτροπής, κατέστη δυνατόν να κινητοποιηθούν όλες οι υπηρεσίες των οποίων οι εργασίες είχαν κάποια σχέση με θέματα αναπηρίας και να συμπεριληφθεί το ΕΕΑΑ ως ειδική προτεραιότητα δράσης το 2003. Αυτό ήταν ιδίως το αποτέλεσμα της δέσμευσης πολλών επιτρόπων και γενικών διευθύνσεων να συμβάλουν στους στόχους του ΕΕΑΑ και της επιθυμίας να υποστηρίξουν την ένταξη των θεμάτων που σχετίζονται με την αναπηρία στο σύνολο των άλλων πολιτικών. Σχετικά παραδείγματα είναι η αύξηση της χρηματοδοτικής βοήθειας σε ειδικά σχέδια στο πλαίσιο των διαφόρων προγραμμάτων δράσης στον τομέα της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της νεολαίας και του πολιτισμού· η έγκριση από την Επιτροπή του αναθεωρημένου κώδικα ορθής πρακτικής για την απασχόληση ατόμων με αναπηρίες (C(2003)4362)· ενέργειες στον τομέα των σχέσεων με τις τότε υποψήφιες χώρες στις οποίες αποδόθηκε ιδιαίτερη προσοχή στα θέματα που σχετίζονται με την αναπηρία· και ορισμένες ενέργειες στον τομέα της πολιτικής σχετικά με την κοινωνία της πληροφορίας, ιδίως ένα ειδικό συνέδριο για την ηλεκτρονική προσβασιμότητα (e-accessibility)[3]. Αυτό το τελευταίο θέμα εξετάστηκε επίσης από την άποψη της τεχνικής έρευνας από το Κοινό Κέντρο Ερευνών της ΕΚ. Η διυπηρεσιακή ομάδα για τα ζητήματα των ατόμων με αναπηρίες συντόνισε με επιτυχία το μεγαλύτερο μέρος του έργου αυτού και εξασφάλισε άριστη συμπληρωματικότητα μεταξύ των διαφόρων τομέων της κοινοτικής πολιτικής.

Για να ενισχυθούν τα βασικά μηνύματα και να αποδειχθεί η δέσμευση της ΕΕ, πολλές σημαντικές ευρωπαϊκές εκδηλώσεις και συνέδρια χρησιμοποίησαν επίσης την εκστρατεία του ΕΕΑΑ ως κεντρικό στοιχείο τους, είτε μέσω αποκλειστικής επικέντρωσης στα θέματα που σχετίζονται με την αναπηρία είτε ενσωματώνοντας ορισμένα τέτοια θέματα σε ένα ευρύτερο πρόγραμμα. Ένα τέτοιο παράδειγμα ήταν η ευρωπαϊκή εβδομάδα κινητικότητας (European Mobility Week)[4], που οργανώθηκε το 2003 για να τονιστούν τα θέματα της προσβασιμότητας για τα άτομα με αναπηρίες. Οι οργανισμοί της ΕΕ συμμετείχαν επίσης στο ΕΕΑΑ και ανέλαβαν ειδικές ενέργειες για την υποστήριξη των στόχων του έτους[5]. Ορισμένα θεσμικά όργανα της ΕΕ συνέβαλαν επίσης στο ΕΕΑΑ μέσω ενεργειών (όπως ιστότοποι προσβάσιμοι εδώ και μικρό χρονικό διάστημα ή έρευνες σχετικά με την προσβασιμότητα των κτιρίων τους) ή μέσω συγκεκριμένων εκδηλώσεων. Στα παραπάνω περιλαμβάνεται το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο των Ατόμων με Αναπηρίες υπό την αιγίδα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου[6], που οργανώθηκε με την υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Φόρουμ των Ατόμων με Αναπηρίες και της Επιτροπής, ένα συνέδριο σχετικά με την περιφερειακή διάσταση της πολιτικής για τα θέματα που σχετίζονται με την αναπηρία, που διοργάνωσε η Επιτροπή των Περιφερειών[7], και μια

---

3 http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/03/1375
http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/03/1183
http://voice.jrc.it/events/ev2003/eaccessibility/_eaccessibility_en.htmhttp://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/03/1183&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en

4 http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/03/1240

5 http://europe.osha.eu.int/good_practice/person/disability/

6 http://www.europarl.eu.int/comparl/empl/conferences/20031110/default_en.htm

7 http://www.cor.eu.int/document/en/rioja_16_17_dec.pdf

εκδήλωση που διοργάνωσε η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή[8] για την ένταξη των ατόμων με αναπηρίες στην ευρωπαϊκή κοινωνία και στον κόσμο της εργασίας. Άλλες ευρωπαϊκές οργανώσεις συνέβαλαν επίσης στο ΕΕΑΑ μέσω ειδικών ενεργειών και εκδηλώσεων. Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ανάπτυξη της Ειδικής Αγωγής (EADSNE), υποστηριζόμενος από τη ΓΔ ΕΑC, διοργάνωσε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ακρόαση νέων με ανάγκες ειδικής αγωγής. Νέοι από 22 χώρες είχαν την ευκαιρία να εκφράσουν τα συναισθήματά τους και να διατυπώσουν τις ιδέες και τις επιθυμίες τους όσον αφορά την εκπαίδευση και το μέλλον τους. Κατά την ακρόαση πραγματοποιήθηκε έκθεση διδακτικού και ενημερωτικού υλικού από εκπροσώπους ευρωπαϊκών σχεδίων στο πλαίσιο των προγραμμάτων Leonardo, Νεολαία, Minerva και Grundtvig, που προσκλήθηκαν ειδικά για το σκοπό αυτό, καθώς και από εκπροσώπους του EASDNE και της UNESCO. Στο πλαίσιο του προγράμματος Europe 21 πραγματοποιήθηκε εκδήλωση σχετικά με την εταιρική κοινωνική ευθύνη και την αναπηρία[9], ενώ σε ένα συνέδριο που οργάνωσαν οι ευρωπαϊκοί οργανισμοί τυποποίησης εξετάστηκε ο τρόπος με τον οποίο η εργασία τους μπορεί να βοηθήσει στο θέμα της προσβασιμότητας για όλους[10][11][12]. Αυτά είναι μόνο μερικά παραδείγματα από τις εκατοντάδες ειδικές ενέργειες και εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν σε επίπεδο ΕΕ.

Προκειμένου να συντονίσει πολλές από αυτές τις διάφορες δραστηριότητες, και ιδίως τις ενέργειες σε επίπεδο ΕΕ με τις ειδικές δραστηριότητες του ΕΕΑΑ και τις εκστρατείες σε εθνικό επίπεδο, η Επιτροπή συγκρότησε μια συμβουλευτική επιτροπή ήδη στις αρχές του Ιανουαρίου του 2002. Η επιτροπή αυτή συνέχισε τις εργασίες της έως το τέλος του 2004. Τα καθήκοντά της ήταν ο συντονισμός της προετοιμασίας των μέτρων και η χρηματοδοτική ενίσχυση του ΕΕΑΑ, η επίβλεψη της εκστρατείας προώθησης και ενημέρωσης για το ΕΕΑΑ και η επεξεργασία βασικών μηνυμάτων σχετικά με θέματα που σχετίζονται με την αναπηρία. Η επιτροπή απαρτιζόταν από εκπροσώπους των συμμετεχουσών χωρών, παρατηρητές από τις τότε υποψήφιες χώρες, εκπροσώπους του Ευρωπαϊκού Φόρουμ των Ατόμων με Αναπηρίες[13] και άλλους ενδιαφερόμενους εταίρους, όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση Παρόχων Υπηρεσιών στα Άτομα με Αναπηρίες[14]. Οι κοινωνικοί εταίροι κλήθηκαν να συμμετάσχουν στην επιτροπή αυτή, αλλά δεν αποδέχθηκαν την πρόσκληση.

Η επιτροπή έλαβε σημαντικές αποφάσεις σχετικά με τη διάθεση συνολικών επιχορηγήσεων στις συμμετέχουσες χώρες για την υποστήριξη της συγχρηματοδότησης των σχεδίων και ενεργειών του ΕΕΑΑ, ενέκρινε βασικά στοιχεία της εκστρατείας, όπως η επιλογή του λογοτύπου (ο οποίος για πρώτη φορά σε εκστρατεία της ΕΕ επελέγη μέσω έρευνας στο Διαδίκτυο) και τα διαφημιστικά αντικείμενα, και ενέκρινε μια σειρά κοινών κριτηρίων για την επιλογή σχεδίων προς συγχρηματοδότηση, ούτως ώστε να εξασφαλιστεί ότι έχουν ληφθεί υπόψη οι βασικοί στόχοι του ΕΕΑΑ που έθεσε η απόφαση του Συμβουλίου. Στόχος ήταν επίσης να εξασφαλίσει ίση μεταχείριση των αιτούντων συγχρηματοδότηση στις διάφορες συμμετέχουσες χώρες. Τα μέλη της επιτροπής εκτελούσαν επίσης καθήκοντα συνδέσμου μεταξύ της υλοποίησης του ΕΕΑΑ σε επίπεδο ΕΕ και της υλοποίησης σε εθνικό επίπεδο, ιδίως μέσω του συντονισμού με τις εργασίες των εθνικών οργανισμών συντονισμού. Η επιτροπή συνεργάστηκε επίσης στενά με τις δύο προεδρίες της ΕΕ (Ιταλία και Ελλάδα) το

---

8 http://www.esc.eu.int/pages/en/acs/events/28_11_03_disabilities/final_programme_en.pdf
9 http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=SPEECH/02/623
10 http://www.cenelec.org/NR/exeres/09E16A1B-E757-4F85-B542-872A21C7C15F.htm
11 http://www.cenorm.be/cenorm/news/pressreleases/guidelines.asp
12 http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=SPEECH/03/161
13 http://www.edf-feph.org/
14 http://www.easpd.org/

2003 και συνεπώς φρόντισε ώστε η εκστρατεία του ΕΕΑΑ να έχει σαφή πολιτικά χαρακτηριστικά στο πλαίσιο των ενεργειών των προεδριών.

Η επιτροπή διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στην επιτυχία του ΕΕΑΑ, λαμβάνοντας όλες τις βασικές αποφάσεις κυρίως με συναίνεση και αξιοποιώντας την πείρα και τη δέσμευση όσων συμμετείχαν στις εργασίες της. Αυτό απαιτούσε σημαντική συμβολή και εμπλοκή όλων των μελών καθ' όλη τη διάρκεια της προετοιμασίας, της υλοποίησης και της παρακολούθησης των δραστηριοτήτων για το ΕΕΑΑ.

Υλοποίηση και κύριες ενέργειες σε εθνικό επίπεδο

Σε εθνικό επίπεδο ζητήθηκε από τις συμμετέχουσες χώρες να συγκροτήσουν έναν εθνικό οργανισμό συντονισμού. Σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου για το ευρωπαϊκό έτος των ατόμων με αναπηρίες, οι αρμοδιότητες του οργανισμού αυτού ήταν η ανάπτυξη εθνικών στρατηγικών/προτεραιοτήτων για το ΕΕΑΑ, η επιτήρηση της χορήγησης της συνολικής επιχορήγησης, η εξασφάλιση της συμμετοχής των ατόμων με αναπηρίες στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και η διαχείριση των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων για τη χορήγηση χρηματοδοτικής βοήθειας σε ειδικές ενέργειες υποστήριξης του ΕΕΑΑ. Το 2002 οι εθνικοί οργανισμοί συντονισμού διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στην πραγματοποίηση προπαρασκευαστικών ενεργειών, την ευαισθητοποίηση όσον αφορά τους στόχους του ΕΕΑΑ και, στις περισσότερες περιπτώσεις, στην οργάνωση της εθνικής εναρκτήριας εκδήλωσης το 2003. Στις περισσότερες συμμετέχουσες χώρες ο εθνικός οργανισμός συντονισμού είτε συνδεόταν είτε ανήκε σε ένα υπουργείο. Σε όλες τις χώρες εκπρόσωποι ατόμων με αναπηρίες συμμετείχαν σε αυτούς τους οργανισμούς, όπως απαιτείται από την απόφαση του Συμβουλίου.

Το έργο αυτών των εθνικών οργανισμών είχε ουσιαστική σημασία τόσο για την επιτυχία της εκστρατείας του ΕΕΑΑ όσο και για τη διεύρυνση της εμβέλειάς της, ώστε να προσαρμοστεί το ΕΕΑΑ στις εθνικές συνθήκες και στην ειδική κατάσταση των ατόμων με αναπηρίες. Η δομή των εθνικών οργανισμών συντονισμού διέφερε πολύ από χώρα σε χώρα. Μερικές χώρες επέλεξαν σχετικά μεγάλους οργανισμούς, στους οποίους συμμετείχαν εκπρόσωποι πολλών διαφορετικών ομάδων συμφερόντων. Άλλες χώρες έδωσαν έμφαση στη συμμετοχή ορισμένων προσώπων με ειδική εμπειρία στα θέματα που σχετίζονται με την αναπηρία. Συχνά οι εθνικοί οργανισμοί υποστηρίζονταν από περιφερειακές και τοπικές ομάδες που είχαν συγκροτηθεί ειδικά για να συμμετάσχουν στην εκστρατεία του ΕΕΑΑ, με σκοπό να μεγιστοποιήσουν την ευαισθητοποίηση σε τοπικό επίπεδο και να κινητοποιήσουν τις οργανώσεις των ατόμων με αναπηρίες, και ιδίως να πάρουν ενεργά μέρος στο ΕΕΑΑ.

Η εξωτερική αξιολόγηση του ΕΕΑΑ επιβεβαιώνει τη σημαντική δέσμευση που ανέλαβαν οι συμμετέχοντες στους εθνικούς οργανισμούς συντονισμού, πολλοί από τους οποίους εργάστηκαν χωρίς αμοιβή, και την αποφασιστική συμβολή τους στην επίτευξη των στόχων του έτους στο επίπεδο που είναι πλησιέστερο στον πολίτη. Πολλοί ήταν υποχρεωμένοι να εργαστούν με περιορισμένους πόρους και να ασχοληθούν με μεγάλο αριθμό αιτήσεων συμμετοχής στην εκστρατεία. Ορισμένες συμμετέχουσες χώρες δημιούργησαν ειδικές τοπικές επιτροπές για την υποστήριξη προγραμμάτων και δραστηριοτήτων κατά τη διάρκεια του έτους και για την εξασφάλιση της συμμετοχής σημαντικών οργανώσεων ατόμων με αναπηρίες. Η πλειονότητα των ερωτηθέντων στους οργανισμούς συντονισμού εκτιμούσαν ότι η συμμετοχή των ατόμων με αναπηρίες κατά τον τρόπο αυτό ανοίγει το δρόμο για μεγαλύτερη συνεργασία μεταξύ των οργανώσεων ατόμων με αναπηρίες και κυβερνήσεων. Επιπλέον, πολλές χώρες επέλεξαν τη συμμετοχή στους οργανισμούς συντονισμού οργανισμών των τοπικών αρχών και εκπροσώπων των κοινωνικών εταίρων σε εθνικό επίπεδο. Αντανακλώντας την κατάσταση σε επίπεδο ΕΕ, σε μερικές χώρες ενθαρρύνθηκε η συμμετοχή των επιχειρήσεων σε εθνικό επίπεδο. Σε άλλες χώρες συμμετείχαν στις εργασίες εκπρόσωποι ενώσεων καλλιτεχνών και εθελοντικών οργανώσεων και σε άλλες χώρες πολιτικά κόμματα εκπροσωπούνταν στους αντίστοιχους εθνικούς οργανισμούς συντονισμού.

Σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες δημοσιεύθηκαν προσκλήσεις υποβολής προτάσεων με σκοπό να ενθαρρυνθούν οι υπεύθυνοι σχεδίων να υποβάλουν αίτηση συγχρηματοδότησης για την ενίσχυση ειδικών ενεργειών και μέτρων ανταποκρινόμενων στους διάφορους στόχους του

ΕΕΑΑ. Στην περίπτωση αυτή επίσης η προσέγγιση ήταν διαφορετική από χώρα σε χώρα. Μερικές χώρες προτίμησαν μεγάλα σχέδια, συχνά εθνικής ή περιφερειακής κλίμακας, για την επίτευξη συγκεκριμένων αποτελεσμάτων. Άλλες χώρες έδωσαν έμφαση σε μικρότερα τοπικά σχέδια, που επιτρέπουν τη συμμετοχή περισσότερων οργανώσεων στο ΕΕΑΑ. Ελήφθησαν πολλές χιλιάδες αιτήσεις σχεδίων στις περισσότερες χώρες και ενισχύθηκαν περίπου 800 σχέδια με κοινοτική χρηματοδότηση που χορηγήθηκε στο ΕΕΑΑ. Ωστόσο, πολλές χώρες επέλεξαν να χορηγήσουν περαιτέρω χρηματοδότηση για την υποστήριξη επιπλέον σχεδίων. Από την εξωτερική αξιολόγηση προέκυψε ότι σε πολλές χώρες τα σχέδια που δεν ήταν δυνατόν να χρηματοδοτηθούν από κοινοτικούς και εθνικούς πόρους εξασφάλισαν χρηματοδότηση από άλλες πηγές. Επίσης, η χρηματοδότηση σχεδίων από άλλες κοινοτικές δράσεις και προγράμματα αύξησε τη διαθέσιμη χρηματοδοτική βοήθεια. Έτσι, μέσω της αποκεντρωμένης προσέγγισης, κινητοποιήθηκε πολύ σημαντική ενίσχυση για το ΕΕΑΑ και αυξήθηκε η συνειδητοποίηση της συμμετοχής στην εκστρατεία. Για την Επιτροπή η προσέγγιση αυτή δημιούργησε ιδιαίτερες δυσκολίες συντονισμού, επειδή ήταν αναγκαία η προσαρμογή στην προσέγγιση που υιοθετήθηκε σε κάθε συμμετέχουσα χώρα. Η αποκεντρωμένη προσέγγιση κατέστησε πολύ δύσκολη την κατάρτιση διακρατικών σχεδίων, δεδομένου ότι ήταν αναγκαίο να ληφθούν υπόψη τα διαφορετικά συστήματα και προτεραιότητες χρηματοδότησης σε κάθε χώρα. Εντούτοις, οι εκπρόσωποι των οργανισμών συντονισμού εξέφρασαν μεγάλη ικανοποίηση όσον αφορά τον τρόπο εκτέλεσης και την αποκεντρωμένη δομή που υιοθετήθηκε για το ΕΕΑΑ, καθώς και για το συντονισμό που ανέλαβε η Επιτροπή.

Ένα άλλο βασικό καθήκον των περισσότερων εθνικών οργανισμών συντονισμού ήταν η παροχή βοήθειας για την οργάνωση της διαδρομής του λεωφορείου του ΕΕΑΑ σε κάθε συμμετέχουσα χώρα. Πολλοί από τους οργανισμούς αυτούς φρόντισαν ώστε το λεωφορείο να βρίσκεται σε συγκεκριμένες εκδηλώσεις του ΕΕΑΑ ή οργάνωναν ενέργειες έτσι ώστε να συμπίπτουν με το πέρασμά του. Εκτός από τις πολλές χιλιάδες θεατές και συμμετέχοντες στις εκδηλώσεις αυτές, το λεωφορείο του ΕΕΑΑ αποτέλεσε ιδιαίτερο γεγονός στα μέσα ενημέρωσης, για παράδειγμα ήταν το θέμα πολλών χιλιάδων άρθρων ή τηλεοπτικών προγραμμάτων. Η Επιτροπή προσέλαβε επίσης ειδικούς υποστηρικτές της εκστρατείας σε κάθε χώρα με γενική ευθύνη για το λεωφορείο και τη διαδρομή του στην επικράτειά τους. Οι περισσότεροι από τους υποστηρικτές της εκστρατείας ορίστηκαν από το Ευρωπαϊκό Φόρουμ των Ατόμων με Αναπηρίες. Ο σύμβουλος της Επιτροπής επί των δημοσίων σχέσεων οργάνωσε ειδική εκπαίδευση για να τους βοηθήσει να επωφεληθούν όσο το δυνατόν περισσότερο από την παρουσία του λεωφορείου του ΕΕΑΑ. Για να υποστηριχθεί η προώθηση της εκστρατείας, οι περισσότερες συμμετέχουσες χώρες δημιούργησαν ειδικούς εθνικούς ιστοτόπους, που συνδέονταν με τον κύριο ιστότοπο του ΕΕΑΑ και παρείχαν συγκεκριμένες πληροφορίες για το κοινό της αντίστοιχης χώρας. Επιπλέον, η Επιτροπή δημιούργησε ένα δίκτυο μέσων ενημέρωσης στα κράτη μέλη, με μια ομάδα εμπειρογνωμόνων που υποστήριζε τις επικοινωνιακές δραστηριότητες του εθνικού οργανισμού συντονισμού και προωθούσε την εκστρατεία του ΕΕΑΑ.

Από την εξωτερική αξιολόγηση του ΕΕΑΑ προκύπτει σαφώς ότι η επιλογή αποκεντρωμένης προσέγγισης αύξησε την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα της εκστρατείας και διεύρυνε το γενικό αντίκτυπο του έτους σε εθνικό επίπεδο. Ταυτόχρονα, διατηρήθηκε η ευρωπαϊκή διάσταση μέσω των κοινών κριτηρίων για την επιλογή των προτάσεων, του λογότυπου και του συνθήματος της εκστρατείας του ΕΕΑΑ, καθώς και του λεωφορείου του ΕΕΑΑ. Όπως αναφέρεται παρακάτω, η έμφαση στον εθνικό χαρακτήρα των περισσότερων από τις εκστρατείες βοήθησε επίσης στη μεγιστοποίηση του οικονομικού αντικτύπου του

έτους, επιτρέποντας σε πολλές χιλιάδες οργανώσεις να συμμετάσχουν και να συμβάλουν με το δικό τους τρόπο στους στόχους του ΕΕΑΑ.

Σημαντικότερα αποτελέσματα της εκστρατείας του ΕΕΑΑ

Μία από τις σημαντικές προκλήσεις της εκστρατείας του ΕΕΑΑ ήταν η προώθηση της καλύτερης κατανόησης και αποδοχής των κύριων ζητημάτων που αφορούν την αναπηρία. Κατά τη δημοσκόπηση σχετικά με το ΕΕΑΑ που πραγματοποιήθηκε για λογαριασμό της Επιτροπής το Σεπτέμβριο του 2003[15], ζητήθηκε η γνώμη των πολιτών της ΕΕ για το θέμα της αναπηρίας στο πλαίσιο του ΕΕΑΑ. Η δημοσκόπηση έδειξε ότι το ένα τρίτο του πληθυσμού της ΕΕ ήταν ενήμεροι για το ΕΕΑΑ και τους στόχους του. Λαμβάνοντας υπόψη τη φύση αυτής της εκστρατείας, τον αριθμό των διεθνών εκδηλώσεων που προσέλκυσαν το ενδιαφέρον του κοινού το 2003, καθώς και τους διαθέσιμους πόρους σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο για τη διεξαγωγή τους, αυτό μπορεί να θεωρηθεί ως πολύ θετικό αποτέλεσμα.

Το ταξίδι του λεωφορείου της εκστρατείας σε όλη την ΕΕ ήταν ένα βασικό στοιχείο που τόνισε τον ευρωπαϊκό χαρακτήρα της εκστρατείας του ΕΕΑΑ. Έδωσε στα άτομα με αναπηρίες και στις οργανώσεις τους ένα πολύτιμο μέσο για να προωθήσουν και να προβάλουν τις ενέργειές τους και για να προσελκύσουν την προσοχή των μέσων ενημέρωσης. Το γεγονός αυτό αντανακλάται π.χ. στο μεγάλο αριθμό άρθρων στον Τύπο με αναφορές στο λεωφορείο. Το λεωφορείο πέτυχε επίσης σημαντικά αποτελέσματα αφού πήγε σε πολλές μικρές πόλεις στις συμμετέχουσες χώρες και μετέφερε το μήνυμα σε μια ομάδα του πληθυσμού που δεν συμμετέχει συχνά άμεσα σε τέτοιες ευρωπαϊκές εκστρατείες.

Όσον αφορά την παρουσία στα μέσα ενημέρωσης, η ανάλυση που πραγματοποιήθηκε για λογαριασμό της Επιτροπής, κατά την οποία εξετάστηκαν ειδικά ο γραπτός Τύπος και το Διαδίκτυο, έδειξε ότι το 2003 η κάλυψη των θεμάτων που σχετίζονται με την αναπηρία στην ΕΕ αυξήθηκε από τρεις έως πάνω από δέκα φορές. Κατά μέσο όρο, η κάλυψη στα κράτη μέλη αυξήθηκε κατά περισσότερο από 600%, και στα περισσότερα από τα μισά άρθρα αναφερόταν ειδικά η εκστρατεία του ΕΕΑΑ. Επιπλέον, ο ιστότοπος του ΕΕΑΑ αποδείχθηκε αξιόλογο και σημαντικό μέσο της εκστρατείας. Το 40% περίπου των δημοσιεύσεων στα μέσα ενημέρωσης περιείχαν υλικό, λογότυπους ή εικόνες από τον ιστότοπο και σε περισσότερες από τις μισές δημοσιεύσεις στα μέσα ενημέρωσης αναφερόταν ο ιστότοπος ή η διεύθυνσή του. Το ίδιο συνέβαινε σε εθνικό επίπεδο, ιδίως όσον αφορά τους εθνικούς ιστοτόπους του ΕΕΑΑ. Άλλες πληροφορίες σχετικά με τον επίσημο ιστότοπο του ΕΕΑΑ επιβεβαιώνουν επίσης την επιτυχία του: κάθε μέρα πάνω από 2.000 επισκέπτες κατά μέσο όρο και πάνω από μισό εκατομμύριο επισκέψεις το 2003.

Το πρόγραμμα για τη συμμετοχή των επιχειρήσεων (Corporate Participation Programme) μπορεί επίσης να θεωρηθεί ως θετικό αποτέλεσμα του ΕΕΑΑ. Είναι σαφές ότι για πολλές από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις το πρόγραμμα αυτό δημιούργησε ένα μακροπρόθεσμο ενδιαφέρον για τα θέματα που σχετίζονται με την αναπηρία ή ενίσχυσε ένα υφιστάμενο ενδιαφέρον. Για το λόγο αυτό ορισμένες επιχειρήσεις που πήραν μέρος στο πρόγραμμα αποφάσισαν να συνεχίσουν τη συνεργασία τους στον τομέα αυτό μέσω ενός δικτύου σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Σε εθνικό επίπεδο, η δέσμευση για την αποκεντρωμένη προσέγγιση του ΕΕΑΑ, που περιελάμβανε τον καθορισμό εθνικών προτεραιοτήτων για το ΕΕΑΑ και εξασφάλισε τη

---

15 http://www.europa.eu.int/comm/employment_social/index/eurobar_highlights_en.pdf

συμμετοχή των ατόμων με αναπηρίες σε όλη την εκστρατεία, μπορεί να θεωρηθεί ως ένα ουσιαστικό αποτέλεσμα και ένας από τους κύριους παράγοντες της επιτυχίας της εκστρατείας. Οι περισσότερες εργασίες συνεργασίας και διαβούλευσης θα συνεχιστούν, δεδομένου ότι πολλά όργανα που συγκροτήθηκαν, ή που ήδη υπήρχαν και ενισχύθηκαν το 2003, αποφάσισαν να συνεχίσουν τις εργασίες τους και μετά το 2003. Από τις πληροφορίες που υπέβαλαν οι συμμετέχουσες χώρες σχετικά με τα σχέδια που ενισχύθηκαν κατά τη διάρκεια του ΕΕΑΑ με κοινοτική χρηματοδότηση, με εθνική χρηματοδότηση, με συνδυασμό των δυο, ή με χρηματοδότηση από άλλες πηγές, προκύπτει ότι τα αποτελέσματα είναι ιδιαιτέρως θετικά. Σε μερικές χώρες θα συνεχιστεί η χρηματοδότηση ορισμένων από τα σχέδια αυτά και μετά το 2003. Η αποκεντρωμένη προσέγγιση της χρηματοδότησης που επέλεξε η Επιτροπή σε συνεργασία με τις συμμετέχουσες χώρες είχε σαφώς ένα πολύ μεγάλο πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα στο πλαίσιο της εκστρατείας.

Λόγω της αποκεντρωμένης προσέγγισης για το ΕΕΑΑ και των αρμοδιοτήτων που αναλήφθηκαν σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο για την πραγματοποίηση ενεργειών και τη λήψη μέτρων, θα ήταν αδύνατον να καταρτιστεί κατάλογος ή να περιγραφούν τα συγκεκριμένα αποτελέσματα της εκστρατείας αυτής. Εντός και εκτός των συμμετεχουσών χωρών έχουν καταγραφεί πολλές χιλιάδες αποτελέσματα. Εμφανίζονται με διάφορες μορφές:

- νέες εταιρικές σχέσεις μεταξύ δημόσιων οργανισμών, ιδιωτικών φορέων και μη κυβερνητικών οργανώσεων·

- δεσμεύσεις που ανέλαβαν οργανισμοί και οργανώσεις που ασχολούνται με την ενσωμάτωση των θεμάτων που σχετίζονται με την αναπηρία στο σύνολο των πολιτικών, και οι οποίες αφορούν την προώθηση των δικαιωμάτων, της συμμετοχής και της ένταξης των ατόμων με αναπηρίες σε μεγάλο αριθμό τομέων (απασχόληση, κατάρτιση, εκπαίδευση, πολιτισμός, αθλητισμός, πολιτική κ.τ.λ.)·

- ενέργειες με σκοπό την προώθηση της καλύτερης γνώσης και κατανόησης των θεμάτων που σχετίζονται με την αναπηρία·

- μέτρα για τη βελτίωση της φυσικής προσβασιμότητας του δομημένου περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορικών συστημάτων·

- μέτρα για τη βελτίωση της πρόσβασης στην κοινωνία της πληροφορίας και την καταπολέμηση του αποκλεισμού από αυτήν και προώθηση της καλύτερης ηλεκτρονικής προσβασιμότητας (e-accessibility)·

- νέα εθνική νομοθεσία για την προστασία των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες και την καταπολέμηση των διακρίσεων·

- τακτική υποβολή εκθέσεων για θέματα που σχετίζονται με την αναπηρία σε διάφορα επίπεδα·

- λήψη μέτρων για τη βελτίωση της υποστήριξης των οικογενειών των ατόμων με αναπηρίες.

Από την άποψη αυτή, το ΕΕΑΑ πέτυχε τους στόχους του όσον αφορά την αύξηση της ευαισθητοποίησης, την ανταλλαγή και διάδοση καλών πρακτικών και την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων ενδιαφερομένων μερών.

Annex 1: Background

2003 was designated the European Year of People with Disabilities (EYPD) by the European Union[16], with the aim of raising awareness about the rights of the EU's disabled citizens to participate fully and equally within society. The EYPD was also about laying the foundation for action over the longer term and providing a new political impetus across Europe to achieve equality of rights for people with disabilities.

All of the then 15 EU Member States formally participated in the EYPD, together with Norway, Iceland and, latterly, Liechtenstein (hereinafter "the participating countries"), and its overall implementation in the EU Member States and the EEA countries was the responsibility of the European Commission. Although no formal requests to participate were received from the then candidate countries for EU accession, many of these countries and other states beyond, such as Switzerland, Turkey, Romania and Bulgaria, developed campaigns and undertook a wide range of activities and actions in support of the EYPD.

In contrast to previous European Years, the Commission proposed that much of the responsibility for the implementation of the EYPD should be decentralised to the level of the participating countries. To this end, each country was required to appoint and set up a national coordinating body, composed of a representative range of organisations representing people with disabilities and other relevant stakeholders. Much of the EU funding made available to support the actions and activities undertaken in the EYPD was awarded directly to national authorities to be spent in cooperation with the national coordinating body.

Although the main target audience of the EYPD campaign was the public at large, from the outset the Commission was committed to ensuring that 2003 should be a year *of* and not *for* people with disabilities. In all the key decisions and actions carried out during the EYPD, the involvement of people with disabilities themselves, at all levels, was of crucial importance. The Commission therefore ensured that representatives of people with disabilities at European level were involved in the development of priorities for the EYPD, the actions to be supported and the main messages for the campaign. At national level, the participating countries had to ensure that representatives of people with disabilities were part of the national coordinating body, and in particular that preference was given to organisations representing or defending the rights of people with disabilities when awarding co-funding. One of the aims of the EYPD campaign was to ensure that people with disabilities realised that 2003 was their year, during which they could become involved so as to guarantee that the issues of most interest to them were high on the political agenda.

The EYPD budget at EU level was initially agreed at €12 million. However, following a budgetary amendment adopted by the European Parliament in December 2002, a further €780 000 was added to the EU budget allocated for this action. Together with the contribution from the EEA countries, the final budget for the EYPD was almost €12.977 million.

At EU level, the Commission established an advisory committee (the "Disability Advisory Committee"), composed of official representatives of the participating countries,

---

16 Council Decision of 3 December 2001 (2001/903/EC)

representatives of European disability organisations and other organisations concerned. The social partners at EU level were also invited to sit on this committee. At EU level, the Commission also contracted and managed an EU-wide promotional campaign, which sought to create an overall identity for the Year, to mobilise all key stakeholders and to support the campaigns developed at national level.

At national level, in line with the specific priorities they adopted, the national coordinating bodies had responsibility for using EU co-funding to promote the aims of the EYPD and to support projects at local, regional, national and transnational level. Additionally, the Commission awarded funding to participating countries to organise launch events at the start of 2003, and additionally to the two countries holding the EU Presidency in 2003 (Greece and Italy) for the EYPD opening and closing events and a conference on the media and disability.

Overall, it can be considered that the EYPD was successful. The campaign was able to mobilise large numbers of organisations and individuals across Europe in support of the aims of the EYPD and it acted as a catalyst for, or in support of, a number of major actions and policy measures. These served to create a vast amount of general awareness about the rights of the EU's disabled citizens and increase the visibility of issues related to disability. This was reflected especially in the media coverage of disability issues in general and the EYPD campaign in particular, through the written press and through television and radio coverage. Moreover, the global grants awarded to each participating country to support projects had a particularly important leverage effect, generating huge interest in undertaking actions during 2003 and creating a 'snowball' effect as envisaged in the original Commission proposal.

Annex 2: Financial issues

As stated above, an amount of almost € 13 million was made available from the Community budget to support actions and activities for the EYPD. Almost two thirds of this amount was passed directly to the participating countries in the form of the global grants awarded to each country to co-finance projects and actions at national, regional and local level, or to support the national launch events, opening and closing events (organised by the EU Presidency countries) and one thematic conference. In accordance with the Council Decision, this funding was awarded to the designated authority in each participating country – a public-law body nominated by the state to take responsibility for managing the funds awarded. In most countries, the designated authority was the ministry with the main policymaking responsibility for disability issues.

In accordance with the Council Decision, all Community funds awarded as global grants and for national launch events could be used to finance up to 50 percent of the eligible costs of actions. Community funds awarded for the opening and closing events and thematic conference did not represent more than 80 percent of the total eligible costs. In order to manage the Community funds awarded as global grants, a funding agreement was signed between the Commission and each designated authority, setting out the measures to be implemented, the criteria for choosing beneficiaries, the conditions and rates of assistance, and the arrangements for monitoring, evaluating and controlling the use of the global grant.

Generally, Community co-funding for projects in the participating countries was significantly less than 50 percent. In fact, the average across the 17 participating countries was around 20 percent. The other main sources of funding at national level were the national, regional and local authorities. In some of the participating countries, the designated authority required project beneficiaries to supply the additional funding either from their own resources or from other sources, such as sponsoring.

From figures supplied to the external EYPD evaluators[17] it appears that for every 1 euro from the Community budget 4.5 euros were invested at national level in specific EYPD projects. Given the very large number of projects submitted in many of the participating countries, it is clear that limiting the EU financing rate to a maximum of 50 percent was a positive and effective approach in this particular instance.

At EU level, the Commission took responsibility for managing all the calls for tenders and calls for proposals for actions at EU level (with the exception of the Presidency and Media conferences). The overall commitment rate achieved for all actions supported from the Community budget was 98 percent (see annex 1).

[17] Rambøll management – see annex 2

Annex 3: Detailed breakdown of expenditure commitments in 2002 and 2003 (Budget Line 04 04 05 ex B5 806)

	Description	**Amount (in €1000)**
Total EU contribution to co-financed projects and actions in the participating countries		**8,299**
	Global grants	6,686
	National Launch events	685
	Opening ceremony	300
	Media and Disability Conference	228
	Closing ceremony	400
Total EU contributions to co-financed projects at EU level		**1,144**
	NGO information campaigns	337
	Transnational Projects	582
	Parliament of Disabled Persons	225
Total EU contributions to promotional activities		**2,403**
	EU Information and Promotional Campaign	2,400
	EDDP Postcards	3
Total EU spend on evaluation and study activities		**809**
	Evaluation of the European Year	194
	Eurobarometer survey	165
	Study on situation of disabled people in institutions	450
GRAND TOTAL		12,655

Annex 4: Overall assessment and long-term policy outlook

Through the EYPD campaign, the Commission wanted not just to draw attention to all the barriers that persons with disabilities face, but also to identify new ways of overcoming barriers, as well as new methods and approaches to do so. As part of its follow-up to the EYPD and in order to ensure the production of sustainable results beyond 2003, the Commission adopted the Communication on the policy follow-up to the EYPD – 'Equal opportunities for people with disabilities: A European Action Plan'[18]. In particular, the Communication puts forward an Action Plan for the Commission with a time horizon of 2010.

The objective of the Action Plan is to provide a reference point and a framework for mainstreaming of disability rights and issues into relevant Community policies and for developing practical measures in crucial areas to enhance the integration of people with disabilities. In this respect, the Commission has made a specific commitment to ensuring that the impetus created by the EYPD will continue well beyond 2003, and has delivered its own considerable contribution to ensuring the longer-term policy effects of many of the key objectives of the EYPD. Building on the contributions of a large number of Commission departments during 2003, supported by the Commission's Disability Inter-service Group, the work to integrate a mainstreamed approach on disability issues across Community action and to enable people with disabilities to participate equally in Community programmes and initiatives will continue. Moreover, the momentum created since 2003 has certainly contributed to raise awareness on disability issues in the scientific community and is triggering high quality research proposals.

The EYPD campaign has also succeeded in underscoring the European dimension of disability issues (through the very strong EU identity of the campaign, the march and bus route through all the participating countries). Across the whole EU, disabled people have used the EYPD campaign to put the issues of most concern high up the political agenda and in the forefront of the public mind. In many of the participating countries, particularly through the considerable media coverage of disability in 2003 and the strong and positive images portrayed, disability and the situation of people with disabilities has been, for the first time, a major subject of attention and a high level of public awareness has been achieved. This has reinforced the messages at all levels that disability does not mean inability, nor does it equate to lack of ability.

As indicated in the Commission's Communication on the follow-up to the EYPD, all of the then Member States adopted new legislation or developed the new policy measures which were implemented or announced in 2003. These concern not only the updating of existing laws and the passing of new ones, but also the promotion of new approaches, innovative methods and positive measures. It is clear that the EYPD has provided the impetus in Member States for new policy developments towards achieving equal opportunities for people with disabilities, triggering a definitive shift towards more pro-active measures in favour of people with disabilities, while laying the foundations on which future long-term action can be built.

---

[18] http://europa.eu.int/comm/employment_social/news/2003/oct/com650_final_en.html

Annex 5: External evaluation of the EYPD Campaign

The Commission engaged an external contractor to evaluate the EYPD campaign. In view of the decentralised approach to the EYPD, this was a particularly difficult task. The very nature of a transfer of responsibility to the national level, and the efforts made by those involved at all levels to encourage ownership of the EYPD and mobilise the largest possible number of organisations and individuals in the campaign, meant that it was not possible to monitor the implementation or impact of these actions directly and individually. Therefore, the methodology adopted for the external evaluation required by the Council Decision was to analyse all the key products of the EYPD campaign and interview many of the key players at EU and national levels. The evaluator also undertook a number of case studies, looking at the approach to the EYPD in some of the participating countries or specific actions at European level, and circulated a questionnaire to all of the projects which received EU co-funding. The summary of the evaluation report is attached in Annex 2 below.

The overall conclusion of the evaluation was that the approach taken with respect to the establishment of an overall EU campaign with decentralisation of some of the implementation of the EYPD to national level was the correct one. This, in particular, allowed the EU to address and focus on many of the challenges which people with disabilities still face on a daily basis in all participating countries. At the same time, the approach helped to create a campaign that was very relevant and appropriate within its broad overall objectives, while addressing national priorities and the evolving needs within the participating countries. The evaluation concludes that the approach also allowed maximum involvement by people with disabilities in the EYPD and supported the prioritisation of resources in line with the key issues identified at national level. However, it is clear that overall resources to support the EYPD campaign were often limited and the backing of a number of key EU and national organisations and individuals was vital to the success of the campaign.

The evaluation report also found that the EYPD campaign acted as an important lever for disability issues at different levels, as it was able to influence and define actions, prompt various decision-makers to focus upon disability issues and put disability higher up the political agendas. However, the evaluators consider that attention should have been focused more on highlighting good practice and innovation, and on identifying ways in which actions could be replicated and transferred to other contexts. The report also established that all key players in the implementation of the EYPD (the Commission, disability organisations, national coordinating bodies, government authorities etc) implemented it in line with the Council Decision establishing the EYPD and, given the limited human and financial resources available at different levels, managed to achieve the participation of a wide variety of stakeholders including national, regional and local authorities, social partners, and most importantly disability organisations and other NGOs. The report notes a similar involvement, especially of disability organisations, in the projects co-financed from the Community budget. Finally, the report concludes that the decentralised approach and delivery mechanism adopted by the Commission was a strong vehicle and a significant factor in the success of the EYPD campaign.